

Den „mündenske“ Tueplantning.

Af Forstkandidat D. Haxthausen.

Da den „manteuffelske Tueplantning“ udført i alle sine Enkeltheder paa den Maade, som Overforstmester Manteuffel beskriver i den af ham derom udgivne Bog, er meget omstændelig og kostbar, ere hans Anvisninger, hvor Tueplantning forøvrigt er udført, i Reglen blevene fravegne i større eller ringere Grad, idet man kun har fastholdt Principet for samme: at sætte Planterne ovenpaa Jorden, omgive Roden med en lille Jordhøj og dække denne med afstrålede Græstørv, men derimod ikke fulgt hans Forrifter med Hensyn til Maaden paa hvilken Jorden til Tuerne tilvejebringes eller selve Plantningen udføres.

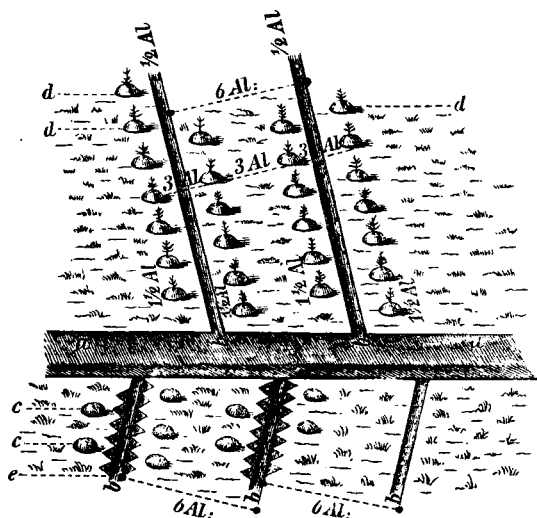
En saadan afvigende Maade at udføre Tueplantningen paa har i lang Tid, maaske tidligere end Manteuffels Bog første Gang er udkommen, været anvendt paa Skovdistrikterne ved Münden i Hannover, og da den forekommer Indsenderen heraf hensigtsmæssig og simpel i sin Udførelse, og den, efter de udstrakte Kulturer og Bevogninger at dømmes, som hidrøre fra den, fører til et godt Resultat, tillader jeg mig ved nedestaaende Linier at henlede Opmærksomheden paa den.

Den mündenske Tueplantning, der kun anvendes paa mere eller mindre fugtig Jord, udføres saaledes: efterat de laveste Steder i Terrainet ere forsynede med Hovedvandgrøfter (paa nedestaaende Tegning a), graves der ud fra disse parallelt løbende Stikgrøfter (b) i en indbyrdes Afstand, der er

dobbelt saa stor som den, man vil have mellem Planterækkerne. Stikgrøfterne gøres $\frac{1}{2}$ Alen brede foroven og $\frac{1}{2}$ Alen dybe, og Gravningen udføres saaledes, at Græstørven først afstiftes i ligesidede Trekanter (e), der midlertidigt lægges til begge Sider af Stikgrøften, hvorpaa den underliggende Jord udgraves og strax ved Udgravningen sammenkastes i de smaa Jordhøje (c), som senere skulle anvendes til Plantningen. Jorden lægges altsaa i Smaabunker til begge Sider af Stikgrøften i en Afstand fra denne lig den halve Afstand mellem Planterne og med samme Afstand mellem Jordbunkerne, som man vil have mellem Planterne i Rækkerne. Stikgrøfterne bør selvfølgelig graves om Efteraaret, naar man vil plante i det paafølgende Foraar. Jeg saa kun denne Kulturmetode anvendt ved Plantning af Gran, hvortil brugtes fireaarige oprykkede Planter, men den lader sig jo med samme Fordel anvende ved andre Træarter, som skulle plantes paa fugtig Jord.

Plantningen udføres paa den Maade, at Jorden i de nys nævnte Smaahøje udspreedes til Siderne, saa at der i Midten dannes Plads til Plantens Rødder. Planten sættes paa det oprindelige Jorddække, med Rødderne godt udsprede, hvorpaa Jorden atter trækkes sammen omkring disse, saa at der fremkommer en Tue, og sluttelig dækkes Tuen med de trekantede Græstørv, saaledes at Rødsiden vender udad. Ved Plantningen er endnu kun at iagttage, at Jorden i Højen ej trykkes for fast sammen, men ligger nogenlunde løs (de tilplantede Høje ere paa Tegningen anthydede med d).

Som man vil indse, er denne Maade at udføre Tueplantningen paa saa simpel, som den kan være, der er ikke Tale om Tilberedning og Transport af Kulturjord; Jorden til Tuerne graves paa det Sted, hvor man vil bruge den, og paa en saadan Maade, at de derved frembragte Fordybninger tillige tjene som Vandledninger. Omkostningerne ved denne Kulturmaade ere vél noget større end ved almindelig Plantning i Huller, og den vil, som ovenfor berørt, derfor kun være at anvende, hvor den sidstnævnte Plantningsmaade

paa Grund af Jordens Fugtighed ej kan udføres med Udsigt til et tilstrækkelig godt Resultat. Ved enj Plantning med 3 Alen imellem Rækkerne og $1\frac{1}{2}$ Alen imellem Planterne i disse, kunne Omkostningerne ved denne Tueplantning anslaaes saaledes pr. Td. Ld.: Gravning af 777 Fv. 1 Fod dybe og 1 Fod brede Stikgrøfter à $1\frac{1}{2}$ f pr. Fv. er 12 Rdl. 13 f pr. Td. Ld., Plantning af 3100 Stkr. Planter à 20 f pr. 100 Stkr. er 6 Rdl. 44 f, ialt 18 Rdl. 57 f pr. Td. Ld.

Det er imidlertid en Hovedbetingelse, for at denne Plantning skal lykkes, at Planterne have den dertil hensigtsmæssigste Roddannelse, og de maa derfor frembringes i Planteskoler paa en Maade, der er lidt afvigende fra den almindelige. Det gjælder om, at Rodudviklingen er muligt fremmet i horizontal Retning, og dette søges opnaaet ved, at Rødderne ved Ompriflingen i Planteskolen omgives med et tyndt Lag af forbedret Jord for at befordre, at de voxe ud til Siderne og ej forlænge sig synderlig nedad. Jorden i Planteskolen, hvori Planterne omprifles (Gran omprifles altid toaarig paa de omhandlede

Distrikter) maa derfor enten i sig selv være noget mager, eller man graver den ikke ret dybt. Ved Omprølingen stikkes med Spade en tre til fire Tommer dyb Rende, den stikkes bekvemst efter et Brædt, saaledes at man gaar paa Brædtet og stikker Jorden ud fra det. I denne Rende sættes nu Omprølingsplanterne; Rødderne spredes godt ud til Siden, og Planten trykkes derpaa lidt fast, idet man spreder en Haandsfuld god Jord over Rødderne. Renden trykkes dernæst lempeligt til med en Trærive, hvorpaa man flytter Brædtet foran til en ny Rende. Planterne maa ikke staa for tæt i Planteskolen, en Afstand af 8—9 Tommer mellem Rækkerne og 5—6 Tommer mellem Planterne i disse er at anbefale. Selvfølgelig lader man Rækkerne følge efter hverandre uden Afsetning af Gange, da man godt kan gaa imellem dem for at luge eller affkuffe Ukrudet med et smalt Skuffejern. Denne Omprølingsmaade er kun lidt langsommere end den sædvanlige med Plantepind og Afsetning af Bede; dens Udførelse er i det Hele taget vistnok almindelig bekjendt, og bliver jævnlig benyttet, men Afvigelsen, som der maa lægges Vægt paa, er altsaa, at Jorden enten i sig selv er mager eller ikke bliver gravet for dybt, og at de udsprede Planterødder dækkes med god Jord. At man paa denne Maade i høj Grad kan fremme Røddannelsen til det tilsigtede Djemed, overbeviser Indsenderen sig om paa et af de anførte Distrikter. De fireaarige Granplanter, som bleve gravede op i Planteskolen, havde en i horisontal Retning saa udviklet Røddannelse, at Planterne forbleve i oprejst Stilling, naar man satte dem paa Jorden, ja hele Rødens Form fik omtrent Lighed med en omvendt Tallerken; derimod stod Stamme og Grene af disse Planter noget tilbage i Frødhed for saadannes, som ere vøgede til paa dybt gravet frugtbar Jord. At Udplantningen i Jordhøjene lettes meget ved en saadan Røddannelse er en Selvfølge.

Den omtalte gode Jord tilberedes af forraadnet Ukrud m. v., der udføres fra Planteskolen, hvortil sættes noget Melkalk for at fremme Plantedelenes Opøsning. Som sædvanligt

kastes det Hele i Bunker, henligger i to til tre Aar og omstiftes en Gang om Aaret. Ved at dække saadanne Jordbunker med Bregner eller halvforraadnet Løv, vil man bevare Fugtigheden og derved yderligere fremme Oplosningsprocessen.

Paa Moser, der ere dækkede med en stærk Vegetation af Lyng, Blaabær eller Bøller, er, naar man ej vil indlade sig paa at afbrænde disse, den her beskrevne Kulturmaade vistnok mindre anvendelig, da man der først maa afflaa disse Planter med Lyngleen eller med Hakke, baade paa de Strækninger, hvor Stikgrøfterne skulle graves, og hvor man vil anbringe Jordhøjene, hvilket maaste vil fordyre Kulturen saa meget, at den bliver uhenfigtsmæssig paa saadanne Steder, men paa Moser; der kun ere bedækkede med en urteagtig Vegetation, synes Kulturmaaden god og navnlig anvendelig for Gran, Ask og andre Træarter med udløbende Rødder. Det er jo navnlig paa en vaad Jordbund, at Planterne i de første Aar efter Udplantningen ellers vise sig gule og kun have ringe Tilvæxt, da denne Sygdomsperiode væsentlig kan indskrænkes ved Anvendelse af denne Kulturmaade, vil det Pengebeløb, som Omkostningerne derved ville være større end ved Plantning i Huller, vistnok rigelig erstattes ved den stærkere Tilvæxt.